

gave: å leve og arbeide i Palestina som troende jøde.

Veien til **Kibbutz Rodges** er ikke lang. Her har **Hapoel Hamisrachi** skapt et verk, som det kan være stolt av, og som i det siste aksjonskomite-møte fikk varm ros av miss **Henriette Szold**. Et mønsterbruk er her opstått under ledelse av den dyktige agronom **Moses Unna**. Her finner vi havebruk, grønnsakebenker og en imponerende fjærkreavl. Uten fremmed hjelp har man bygget fire store gruppehus. **Keren Hajessod** stillet bare planene til disposisjon. Denne kibbutz er den eneste ortodokse som er bygget på kollektivistisk grunnlag, og det har det derfor ikke alltid så lett. — Hurtig blir vi opdaget av gamle venner, og man viser oss hvad her er blitt utført. Det som vi er mest imponert over, er imidlertid ikke husene man har bygget, og de brønner man har boret; det er det moralske mot og den offervilje hvormed disse thora-tro chaluzim har tatt imot 53 unge mennesker fra «arbeidssammenslutningen for barne- og ungdomsinnvandring» for å utdanne disse til produktive, jødiske mennesker. På en gjestvennlig måte byr man oss til middag i Kibbutz, men vi må skynde oss tilbake til Petach Tikvah. Belesset med gaver tar vi avskjed med våre venner.

Atter møtes vi av talløse autobusser; endelig er det vår tur. Og etter en times forsinkelse er vi fremme. Autobussen suser op mot Karmel; vi er hjemme. En uke er gått, men hvilken uke. Erez Israels sabbatt og hverdag er kommet oss nær; begge er «me'en olam haba», et stykke av den kommende verden.

XI.

Benamina.

Søndag middag. Vi skal til **Benamina**, den kjente Pica-koloni (P.I.C.A., d. e. Palestina Jewish Colonisation Association). Hvorfor nettop til Benamina? Der finnes en liten fåreflokk som interesserer oss.

På jernbanestasjonen. Vi treffer misrachiføreren, kongressadvokaten dr. **Aron Barth**. Kurt Blumenfeld kommer også til. Den zionistiske fører har aftenen forut holdt sin første og glimrende hebraiske forsamlingstale. I en menneskealder har han talt tysk

glimrende. Det er en begivenhet med symbolsk betydning.

Toget er som vanlig overfylt. To damer søker sitteplass. Det er Chaim Weizmanns søstre. En statsdyrlæge ledsager oss, og viser sig å være en utmerket arkeolog, som kan forklare og fortelle om hvert sted vi reiser forbi. Særlig er **Atlith** full av minnesmerker fra gammel tid. Da man her skulde bryte sten for byggingen av Haifas havn, gjorde man mange betydelige opdagelser. Navnet **Sichron Jakob**, den neste store Pica-koloni, vil heller ikke være fremmed for norske jøder. Den er vindyrkningens centrum. Her finnes de verdensberømte kjellere, som baron Edmond de **Rotschild** har anlagt, og som forsyner oss med de «fire begre» til pessach. I parentes bemerket burde Zionsvenner hele året gjennom ikke drikke annen vin enn Palestinas. Det vilde bli «dobbelt mizwah».

Endelig er vi ved Benamina. Kolonien teller 100 sjele, og gjør et overordentlig godt inntrykk. Karakteristisk er de store blomsterhaver. En parfymefabrikk på stedet omsetter denne skjønnhet til gangbar vare. Her har Pica en landbruksvidenskapelig forsøksstasjon. — Vår fårehyrde har et vakkert, lite hus med have, og like i nærheten er der bygget barakker for fårene. Vi treffer A. med dyrene på beite. Hans sønn og en kjekk jemenittgutt, Jefet, hjelper ham. Kolonistbarn kommer fortrolig til og leker med de små lam med den vakre ekte karakullull. Dyrlægen undersøker de kostbare dyr meget nøie.

Aftenen bryter frem. Vår hyrdes hustru, en billedskjønn jødinne fra Buchara, byr oss te og søte saker, som man åpenbart er meget glad i i Palestina. Nysgjerrig kikker jeg i bøkene, som det finnes mange av i det lille rum; jeg ser alle Arlosoroffs verker. Denne enkle hyrde var Arlosoroffs venn, han er en ensom grubler, men livsglad, og inderlig knyttet til kone og barn og til Det hellige land.

*

På tittelbladet i en ny Palestinabok så jeg tre symboler på Det hellige land: Haifas havn, Jerusalems universitet og en hyrde med sine får.

SLUTT.

Jul. Samuel.

Centralteatret:

Chayele Grober.

Der trekkes store veksler på skuespillerkunstens utøver når én skal gi en helaften, og være et helt teater ganske alene.

Alene skal den optrædende fange oppmerksomheten og holde interessen levende hos tilskuerne. Dette kan *Chayele Grober*, — og dette uten lettkjøpt effekt, uten et øieblikk å være banal eller billig i sin fremstilling. Hennes virkemidler er små; et stykke knipling, en kyse, en vifte eller noe lignende er det ytre tekniske apparat hun betjener sig av for å anskueliggjøre den scene hun fremstiller. Men hun behøver heller ikke mer. Hennes bevegelse, hennes mimikk, hennes selsomhet og levende spill taler sitt tydelige sprog. Et knips med fingeren, — et hodekast eller et blunk i øiet, er nok for henne til å vise hvad hun mener.

Chayele Grobers teknikk er uomtvistelig. Hennes plastiske formevne kommer tilsyne i hver detalj, og hennes stemme omspinner et register fra dypeste alt til sopranens lyst dempede piano. Dette er dog ikke tilstrekkelig til å forklare hennes kunst. Den er båret oppe av en sterk personlighet, en følsom natur, som lever og ånder med i hver stemning, i hver detalj hun skildrer. Det er hennes rikt begavede personlighet, som nagler tilskueren til stolen i intens oppmerksomhet, i en tids og stedfjern følelse, som river oss med i hennes verden. Hun tryllebinder oss til sin person, — hennes opplevelse blir vår.

Jeg mikser en kunstnercocktail med navner som Max Reinhardt, Fritz Kortner, Tilla Durieux, Victor Chenkine, Irene de Noiret, Elisabeth Bergner, og tilsetter med glede litt Chayele Grober.

A. S.

Jüdisches Lexicon

— et nytt ekspl. — er innlagt til salgs i Hatikwohs eksp., Akersgaten 59. — Fem store shirtingsbind. — Pris kr. 175.00.

A. J. Koritzinsky & Co.

Urforretning

Etabl. 1885

Det største utvalg til de laveste priser.

Tlf. 21151

Carl Johans gt. 2 — Oslo.

AASENS BOKTRYKKERI

STORGT. 26 TELEF. 11695

Pent arbeide. Billige priser.